

Sažetak Uredbe o uzajamnom priznavanju za poduzeća

Glavna uprava za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike

2020.

Uvod

Ovaj sažetak Uredbe o uzajamnom priznavanju nadopuna je smjernicama za primjenu Uredbe (EU) 2019/515¹. Namijenjen je poduzećima zainteresiranim za neusklađenu robu ili neusklađene aspekte robe.

Sažetak sadržava odgovore na pitanja o primjeni Uredbe (EU) 2019/515, koji bi trebali olakšati primjenu načela uzajamnog priznavanja. Primjeri korišteni ovdje potaknuti su pitanjima koja su nadležna tijela i poduzeća postavila službama Komisije.

Uzajamno priznavanje primjenjuje se na robu u državi članici odredišta koja ne ispunjava zahtjeve utvrđene u njezinim nacionalnim tehničkim pravilima. Ako je roba usklađena s nacionalnim tehničkim pravilima, nema potrebe za uzajamnim priznavanjem. Slijedom toga, ako se uzajamno priznavanje pravilno primjenjuje, na tržištu države članice trebala bi postojati roba koja možda nije u potpunosti u skladu s nacionalnim tehničkim pravilima, ali se zakonito stavlja na tržište u drugoj državi članici. Smatra se da je takva roba u skladu s nacionalnim tehničkim pravilima u državi članici odredišta jer se zakonito stavlja na tržište u drugoj državi članici. Postoje iznimke od tog načela, a neke ćete primjere pronaći u ovom dokumentu.

Nadamo se da će vam ovaj sažetak Uredbe o uzajamnom priznavanju pomoći u primjeni načela uzajamnog priznavanja, a time i općeg načela slobodnog kretanja robe unutar EU-a.

¹ Uredba (EU) 2019/515 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o uzajamnom priznavanju robe koja se zakonito stavlja na tržište u drugoj državi članici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 764/2008 SL L 91, 29.3.2019., str. 1.–18.

Stavljanje robe na tržište u drugoj državi članici na temelju Uredbe (EU) 2019/515

→ **Trebate li obavijestiti nadležna tijela kada u jednoj državi članici stavljate na tržište robu koja se zakonito stavlja na tržište u drugoj državi članici?**

Osnovno je pravilo da se roba koja se zakonito stavlja na tržište u jednoj državi članici može slobodno stavljati na tržište druge države članice (pri čemu nije potrebno obavijestiti nadležno tijelo) osim ako se za nju u državi članici odredišta mora ishoditi prethodno odobrenje². Nadležna tijela u državama članicama odredišta ne bi trebala donositi odluke o suspenziji pristupa tržištu tijekom postupka ocjenjivanja robe, osim u slučajevima u kojima je potrebno brzo djelovanje³. Ako takvo djelovanje nije potrebno, a niste zaprimili administrativnu odluku, možete i dalje stavljati robu na tržište.

Ako je u pravilima države članice odredišta predviđen postupak prethodnog odobrenja za određenu robu, trebali biste podnijeti zahtjev za prethodno odobrenje.

Uredba (EU) 2019/515 ne primjenjuje se ni na koju odluku o isključenju ili uklanjanju robe s tržišta koja se temelji samo na tome što za tu robu nije dano prethodno odobrenje. Pravilo kojim se propisuje postupak prethodnog odobrenja samo po sebi ne predstavlja tehničko pravilo za potrebe Uredbe jer se njime ne utvrđuju određena obilježja robe niti nameću drugi zahtjevi koji utječu na životni ciklus robe.

Međutim, odluka o odbijanju zahtjeva za obvezno prethodno odobrenje robe na temelju nacionalnog tehničkog pravila smatra se administrativnom odlukom.

→ **Ako je roba dobila prethodno odobrenje u državi članici podrijetla, morate li ponoviti cijeli postupak prethodnog odobrenja u državi članici odredišta?**

Države članice ne bi trebale odbiti prihvatiti izvješća o ispitivanju i potvrde koje je u skladu s pravom Unije izdalo drugo tijelo za ocjenjivanje sukladnosti. Nadležna tijela trebala bi izbjegavati udvostručavanje ispitivanja i postupaka koji su već provedeni u drugoj državi članici te bi trebala uzimati u obzir sadržaj podnesenih izvješća o ispitivanju ili potvrda⁴.

Iz toga proizlazi da nadležna tijela u državi članici odredišta moraju uzeti u obzir sve dokumente prikupljene tijekom postupka prethodnog odobrenja u državi članici podrijetla. Namjera je da postupak prethodnog odobrenja ne bude ni predug ni preskup, da bude manje složen i proveden bez nepotrebnog udvostručavanja kontrola.

² Članak 5. stavak 3. Uredbe (EU) 2019/515.

³ Uvodna izjava 29. Uredbe (EU) 2019/515.

⁴ Uvodna izjava 30. i članak 5. stavak 8. Uredbe (EU) 2019/515.

→ Što znači da se roba „zakonito stavlja na tržište” u državi članici?

Roba se zakonito stavlja na tržište u državi članici (državi članici podrijetla) na dva načina.

a. Prva mogućnost:

- ako je u skladu s odgovarajućim nacionalnim tehničkim pravilima primjenjivima u državi članici podrijetla i
- ako je stavljena na raspolaganje krajnjim korisnicima u toj državi članici.

Potrebno je ispuniti oba kriterija da bi se na robu primjenjivalo načelo uzajamnog priznavanja.

b. Druga mogućnost:

- ako ne podliježe nijednom nacionalnom tehničkom pravilu u državi članici podrijetla i
- ako je stavljena na raspolaganje krajnjim korisnicima u toj državi članici.

Ako u državi članici podrijetla ne postoje pravila koja se primjenjuju na određenu robu, dovoljno je da je roba stavljena na raspolaganje krajnjim korisnicima u toj državi članici kako bi bila prihvatljiva za uzajamno priznavanje.

Je li zemlja podrijetla robe relevantna za utvrđivanje toga stavlja li se roba zakonito na tržište u državi članici?

Podrijetlo robe nije relevantno za definiciju pojma „zakonito stavljeno na tržište”. Kao što je prethodno objašnjeno, važno je to je li roba u skladu s tehničkim pravilima u jednoj državi članici (ako postoje pravila koja se odnose na određenu robu) i je li stavljena na raspolaganje krajnjim korisnicima u toj državi članici. Ako ispunjava oba kriterija, na robu se može primijeniti načelo uzajamnog priznavanja. Primjerice, roba proizvedena u trećoj zemlji koja je u skladu s tehničkim pravilima jedne države članice i koja je u njoj stavljena na raspolaganje krajnjim korisnicima ispunjava uvjete za uzajamno priznavanje.

Zahtjev u pogledu podrijetla robe relevantan je samo ako se roba zakonito stavlja na tržište u državi EFTA-e koja je ugovorna stranka Sporazuma o EGP-u, tj. u Islandu, Lihtenštajnu ili Norveškoj. Roba koja se zakonito stavlja na tržište u tim državama isto mora potjecati iz države koja je ugovorna stranka Sporazuma o EGP-u (točnije, iz država članica EU-a ili iz Islanda, Lihtenštajna ili Norveške).

→ Gdje možete saznati koja se pravila primjenjuju na robu u drugoj državi članici?

Možete se obratiti kontaktnim točkama za proizvode u bilo kojoj državi članici ili potražiti informacije na njihovim internetskim stranicama. Kontaktne točke za proizvode odgovorit će vam u roku od 15 radnih dana od primitka upita. Podaci za kontakt za kontaktne točke za proizvode dostupni su na internetskim stranicama Europske komisije: https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/free-movement-sectors/mutual-recognition/contacts-list_hr.

Ocjenjivanje robe na temelju Uredbe (EU) 2019/515

→ Kako znati ocjenjuju li nadležna tijela robu koju ste stavili na tržište u državi članici odredišta?

Ako odlučite ocijeniti robu na temelju Uredbe (EU) 2019/515, nadležna tijela obratit će vam se u pisanom obliku (npr. e-poštom) i obavijestiti vas⁵:

- o tome koju robu namjeravaju ocijeniti
- o nacionalnom tehničkom pravilu (pravilima) ili postupku prethodnog odobrenja koji se primjenjuje i
- o mogućnosti da im za potrebe ocjenjivanja dostavite izjavu o uzajamnom priznavanju.

→ Što je izjava o uzajamnom priznavanju?

Izjava o uzajamnom priznavanju⁶ vaša je izjava za potrebe uzajamnog priznavanja, u kojoj na standardiziranom obrascu izjavljujete da se roba zakonito stavlja na tržište u jednoj državi članici. Obrazac olakšava ocjenjivanje robe jer sadržava sve informacije bitne za ocjenjivanje na temelju Uredbe (EU) 2019/515. Vi ispunjavate i potpisujete obrazac i odgovorni ste za informacije navedene u izjavi.

Standardizirani obrazac dostupan je na svim službenim jezicima EU-a na: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/40922?locale=hr>

Obrazac se sastoji od dvaju dijelova:

- dio I. – opis robe
- dio II. – informacije o stavljanju robe na tržište.

⁵ Članak 5. stavak 1. Uredbe (EU) 2019/515.

⁶ Za više informacija pogledajte: https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/compliance/declaration-mutual-recognition/index_en.htm

Izjava o uzajamnom priznavanju trebala bi uvijek sadržavati točne i potpune informacije o robi. Stoga bi je trebalo ažurirati kako bi se u obzir uzele promjene, primjerice odgovarajućih nacionalnih tehničkih pravila⁷.

Izjave o uzajamnom priznavanju mogu biti javno objavljene na internetu za potrebe ocjenjivanja robe ako se vrsta robe može jednostavno prepoznati i ako je izjava lako dostupna⁸.

Što se događa ako su tehnička pravila koja se primjenjuju na robu u državi članici podrijetla izmijenjena pa roba više nije u skladu s njima? Morate li promijeniti obilježja robe?

Ako se izmijene nacionalna pravila, možda će se morati izmijeniti i roba. Ako je određena roba u skladu s izmijenjenim tehničkim zahtjevima, ne bi se trebala mijenjati. Međutim, ako se nacionalna pravila države članice u kojoj je zakonito stavljena na tržište izmijene pa s njima prestane biti usklađena, morat će se izmijeniti kako bi bila u skladu sa zakonodavstvom države članice u kojoj je zakonito stavljena na tržište.

→ Koje popratne dokaze trebate priložiti izjavi o uzajamnom priznavanju koju dostavljate nadležnim tijelima?

Dokumenti koje prilažete izjavi o uzajamnom priznavanju trebali bi potkrijepiti informacije navedene u izjavi.

Dokazi kao što su faktura za proizvod, etiketa proizvoda, katalog s navedenim datumom, evidencija prodaje ili poreza, registracije, licencije, obavijesti poslane nadležnim tijelima ili dobivene od njih, potvrde, izvadci iz javnih evidencija itd. trebali bi se smatrati prikladnima za dokazivanje zakonitog stavljanja proizvoda na tržište u drugoj državi članici.

Ako tijekom postupka ocjenjivanja robe dostavite izjavu o uzajamnom priznavanju kojoj ste priložili popratne dokumente potrebne za provjeru u njoj sadržanih informacija, nadležno tijelo ne smije od vas zahtijevati nikakve druge dodatne dokaze. Trebalo bi biti dovoljno dokazati da se roba zakonito stavlja na tržište u drugoj državi članici⁹.

→ Što biste trebali učiniti ako telefonski primite obavijest da je pristup vaše robe tržištu ograničen ili uskraćen?

⁷ Uvodna izjava 19. Uredbe (EU) 2019/515.

⁸ Članak 4. stavak 4. Uredbe (EU) 2019/515.

⁹ Članak 5. stavak 4. Uredbe (EU) 2019/515.

U skladu s Uredbom (EU) 2019/515 samo pojedinačna administrativna odluka može imati pravni učinak ograničavanja ili uskraćivanja pristupa tržištu kad je riječ o robi koja se zakonito stavlja na tržište u drugoj državi članici.

Kao što je prethodno objašnjeno, robu i dalje možete stavljati na tržište u državi članici odredišta, osim ako ste zaprimili administrativnu odluku o ograničavanju ili uskraćivanju pristupa te robe tržištu¹⁰. To se pravilo ne primjenjuje ako se ocjena provodi u okviru postupka prethodnog odobrenja ili ako nadležno tijelo privremeno suspendira stavljanje na raspolaganje na tržištu robe koja podliježe toj ocjeni.

→ Zašto se i kako roba ocjenjuje?

Budući da bi administrativne odluke o ograničavanju ili uskraćivanju pristupa tržištu kad je riječ o robi koja je već zakonito stavljena na tržište u drugoj državi članici trebale biti iznimke od temeljnog načela slobodnog kretanja robe, nužno je da se takvim odlukama poštuju postojeće obveze koje proizlaze iz načela uzajamnog priznavanja¹¹.

Svrha je ocjenjivanja na temelju Uredbe (EU) 2019/515 utvrditi:

- ✓ stavlja li se roba zakonito na tržište u drugoj državi članici i
- ✓ jesu li legitimni javni interesi obuhvaćeni nacionalnim tehničkim pravilima adekvatno zaštićeni.¹²

→ Kako nadležna tijela ocjenjuju robu čije se pakiranje ili naziv u državi članici u kojoj je se zakonito stavlja na tržište (država članica podrijetla) razlikuju od onih u državi članici odredišta?

Proizvodi koje jedno poduzeće proizvodi za prodaju pod robnom markom drugoga nazivaju se proizvodi trgovačkih marki.

Ako se proizvod trgovačke marke stavlja samo na nacionalno tržište, a da prethodno nije stavljen na raspolaganje krajnjim korisnicima u drugoj državi članici, Uredba (EU) 2019/515 očito se neće primjenjivati. Međutim, ako možete dokazati da je roba „roba te vrste“ koja se zakonito stavlja na tržište u drugoj državi članici, uzajamno priznavanje se primjenjuje.

Primjerice, ista vrsta robe, npr. kruh koji je proizveo isti proizvođač na temelju istog recepta i koji sadržava iste sastojke, ali je različito zapakiran ovisno o državi članici u kojoj će se stavljanje na tržište (npr. plava ambalaža u jednoj državi članici, a zelena u drugoj), s oznakama na različitim jezicima ili drugog naziva. Da biste ispunili jezične

¹⁰ Članak 5. stavak 3. Uredbe (EU) 2019/515.

¹¹ Uvodna izjava 28. Uredbe (EU) 2019/515.

¹² Članak 5. stavak 1. Uredbe (EU) 2019/515.

zahtjeve u državi članici odredišta, dovoljno je da primjerice promijenite pakiranje, ne morate dodatno označiti robu. Boja pakiranja ili naziv mogu biti različiti zbog različitih sklonosti potrošača u različitim zemljama ili različitih robnih marki istog proizvoda. U takvim se slučajevima primjenjuje načelo uzajamnog priznavanja. Isto pakiranje vjerojatno bi olakšalo identifikaciju robe tijekom postupka ocjenjivanja, međutim, ovdje je potrebna dublja analiza (npr. usporedba sastojaka na oznaci na plavom i zelenom pakiranju).

Potrebno je naglasiti i da biste u toj situaciji trebali dostaviti i sve popratne dokaze potrebne za dokazivanje da je unatoč različitom nazivu i pakiranju riječ o robi iste vrste (npr. fotografije obiju vrsta pakiranja s kratkim objašnjenjem ili fotografije oznake s dvaju različitih pakiranja na kojima je vidljivo da su svi sastojci isti).

Administrativna odluka

Temelj je administrativne odluke nacionalno tehničko pravilo koje se primjenjuje u državi članici odredišta. Izravan ili neizravan učinak administrativnih odluka ograničavanje je ili uskraćivanje pristupa tržištu. Pojam administrativne odluke obuhvaća sve administrativne korake koji se temelje na nacionalnom tehničkom pravilu i imaju jednak ili u bitnome jednak pravni učinak, tj. ograničavanje ili uskraćivanje pristupa tržištu¹³.

U administrativnoj odluci trebalo bi dovoljno detaljno opisati razloge uskraćivanja ili ograničavanja pristupa tržištu. Na temelju toga moguće je ocijeniti je li odluka spojiva s načelom uzajamnog priznavanja i Uredbom (EU) 2019/515. Administrativna odluka mora osobito sadržavati sljedeće informacije¹⁴:

- a) nacionalno tehničko pravilo na kojem se temelji
- b) legitimne razloge od javnog interesa kojima se opravdava primjena nacionalnog tehničkog pravila na kojem se temelji
- c) tehničke ili znanstvene dokaze koje je nadležno tijelo uzelo u obzir, uključujući sva relevantna najnovija dostignuća od stupanja na snagu nacionalnog tehničkog pravila
- d) sažetak svih argumenata koje ste iznijeli i koji su relevantni za ocjenjivanje toga stavlja li se roba zakonito na tržište te jesu li legitimni javni interesi obuhvaćeni primjenjivim nacionalnim tehničkim pravilom primjereno zaštićeni, uzimajući u obzir obilježja predmetne robe i

¹³ Članak 2. stavak 1. Uredbe (EU) 2019/515.

¹⁴ Članak 5. stavci 10. i 11. Uredbe (EU) 2019/515.

- e) dokaze iz kojih se vidi da je administrativna odluka primjerena za ostvarivanje postavljenog cilja i da ne prelazi ono što je za to potrebno.

U administrativnoj odluci moraju se utvrditi pravna sredstva koja su dostupna na temelju nacionalnog tehničkog pravila i rokovi koji se primjenjuju na ta pravna sredstva. U njoj se mora uputiti i na mogućnost da se gospodarski subjekti koriste Mrežom za rješavanje problema na unutarnjem tržištu (SOLVIT) i postupkom za rješavanje problema utvrđenim Uredbom 2019/515¹⁵.

→ Što možete poduzeti ako se ne slažete s razlozima navedenima u administrativnoj odluci?

U administrativnoj odluci dobit ćete informacije o pravnim sredstvima dostupnima u nacionalnom pravnom sustavu i mogućnosti korištenja postupka SOLVIT-a.

Ako niste zadovoljni, trebali biste što prije dostaviti administrativnu odluku SOLVIT-u. Na temelju Uredbe (EU) 2019/515, u okviru postupka za rješavanja problema pri SOLVIT-u nastoji se pružiti poslovno prihvatljiva alternativa gospodarskim subjektima koji žele osporiti administrativne odluke kojima se njihovoj robi ograničava ili uskraćuje pristup tržištu. Postupak rješavanja problema pri SOLVIT-u može dovesti do zahtjeva za donošenje mišljenja Europske komisije.

¹⁵ Članak 5. stavak 12. Uredbe (EU) 2019/515.